

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 200

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 1 martie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 812 din 9 decembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 346 alin. (1), (2) și (4 ¹), ale art. 347 alin. (3) teza finală și ale art. 425 ¹ alin. (1) și (7) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului.....	2–11
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
265. — Hotărâre privind înscrierea unor bunuri imobile în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea în administrarea Agenției Române de Salvare a Vieții Omenești pe Mare Constanța, aflată în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, precum și modificarea valorilor de inventar ale bunurilor din domeniul public al statului, administrate de Agenția Română de Salvare a Vieții Omenești pe Mare Constanța, aflată în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, prevăzute în anexa nr. 16 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, ca urmare a reevaluării	12–14
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
510. — Ordin al ministrului antreprenoriatului și turismului pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 812

din 9 decembrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 346 alin. (1), (2) și (4¹), ale art. 347 alin. (3) teza finală și ale art. 425¹ alin. (1) și (7) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Irina-Ioana Kuglay.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 346 alin. (1), (2) și (4¹), ale art. 347 alin. (3) teza finală și ale art. 425¹ alin. (1) și (7) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, excepție ridicată de Serghei Bulgac, de Bendei Ioan și de Societatea RCS&RDS — S.A. din București în Dosarul nr. 31.983/3/2017 al Tribunalului București — Secția I penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.089D/2018.

2. La apelul nominal răspund autorii excepției Bendei Ioan și Societatea RCS&RDS — S.A. din București, prin domnii avocați Victor Enescu și Valeriu Stoica din cadrul Baroului București, precum și autorul excepției Serghei Bulgac, prin domnul avocat Mihai Lemnaru din cadrul Baroului București. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul domnului avocat Valeriu Stoica. Acesta pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate. Cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată în prezenta cauză se fac următoarele precizări: referitor la dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, se arată că acestea au constituit temeiul trimiterii în judecată a inculpaților și, ca urmare, excepția de neconstituționalitate având ca obiect prevederile legale anterior menționate este admisibilă; se arată că motivarea excepției de neconstituționalitate este succintă și că au fost depuse concluzii scrise în care au fost dezvoltate argumentele de neconstituționalitate formulate, în limitele investirii instanței de contencios constituțional, respectiv ale raționamentului dezvoltat inițial în fața instanței investite cu soluționarea cauzei; se menționează că există o jurisprudență anterioară a Curții Constituționale, prin care a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, dar că există cel puțin trei motive noi care justifică analiza de către Curtea Constituțională a prezentei excepții de neconstituționalitate și admiterea ei.

4. Cu privire la cea de-a treia precizare, se susține că primul element nou la care s-a făcut referire rezultă din jurisprudența Curții Constituționale ulterioară Deciziei nr. 418 din 19 iunie 2018 — prin care Curtea a hotărât că dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. c) din

Legea nr. 656/2002 sunt neconstituționale —, respectiv din Decizia nr. 545 din 26 septembrie 2019, Decizia nr. 116 din 10 martie 2020, Decizia nr. 567 din 9 iulie 2020 și Decizia nr. 792 din 4 noiembrie 2020, prin care Curtea a statuat că modalitatea normativă prevăzută la art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002 nu poate fi comisă de autorul infracțiunii din care provin bunurile. Or, acest considerent cenzurează pct. 2 al dispozitivului Deciziei nr. 16 din 8 iunie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

5. Se arată că al doilea element de noutate rezultă din jurisprudența recentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene și din cea a Curții Europene a Drepturilor Omului. În acest sens, se susține că la data de 2 septembrie 2021 Curtea de Justiție a Uniunii Europene a pronunțat o decizie prin care a statuat că legiuitorul național poate să prevadă că aceeași persoană este și subiect activ al infracțiunii predicat, și subiect al infracțiunii de spălare a banilor, cu respectarea a două limite, și anume cu respectarea dispozițiilor constituționale și a principiului *ne bis in idem*. Or, se susține că aceste două cerințe nu sunt respectate prin dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, întrucât, în anumite situații, este posibil ca faptele reținute în modalitățile normative prevăzute la art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 și cele reținute drept infracțiune predicat să fie ori aceleași, ori similare. În acest context, se arată că în Hotărârea din 8 iulie 2019, pronunțată în Cauza *Mihalache împotriva României*, prin care sunt reluate considerentele Hotărârii din 15 noiembrie 2016, pronunțată în Cauza *A și B împotriva Norvegiei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a precizat că o persoană poate fi și subiect al infracțiunii predicat, și subiect al infracțiunii de spălare a banilor, însă doar în condițiile în care faptele care sunt reținute pentru cele două infracțiuni nu sunt identice sau similare. Se susține că, în acest fel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reinterpretat principiul *ne bis in idem*, arătând că acesta nu implică o strictă identitate a faptelor, fiind suficient ca ele să fie, în esență, similare. Or, dispozițiile legale criticate permit ca, în anumite situații, faptele reținute pentru infracțiunea predicat și cele reținute pentru infracțiunea de spălare a banilor să fie, în esență, similare. Pentru aceste motive, se susține că textele criticate încalcă dispozițiile constituționale referitoare la calitatea legii și pe cele referitoare la claritatea și proporționalitatea incriminării prevăzute la art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală.

6. Se susține că al treilea element de noutate și cel mai important dintre ele este acela că instanța de contencios constituțional, cu prilejul analizei constituționalității prevederilor art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, în lumina Deciziei nr. 16 din 8 iunie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, nu a făcut o corelație între pct. 2 și pct. 3 din dispozitivul acestei decizii. Or, potrivit pct. 3 din Decizia nr. 16 din 8 iunie 2016 a instanței supreme, poate fi avută în vedere, sub aspectul autonomiei infracțiunii de spălare a banilor, ipoteza în care infracțiunea predicat este comisă de un

terț, în privința căruia se pronunță o soluție de achitare, dar persoana în cauză este condamnată pentru infracțiunea de spălare a banilor. Se susține că această soluție legislativă încalcă principiul legalității incriminării, cerința proporționalității incriminării, precum și a standardelor de calitate a legii. Din această perspectivă, se solicită Curții cenzurarea interpretării date de Înalta Curte de Casație și Justiție prin pct. 3 al Deciziei nr. 16 din 8 iunie 2016 și constatarea că prevederile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 sunt neconstituționale.

7. În fine, se susține că această interpretare extensivă a raportului dintre infracțiunea predicat și infracțiunea de spălare a banilor nu este impusă de Convenția de la Varșovia, întrucât aceasta din urmă are în vedere ipoteza achitării pentru infracțiunea predicat și a condamnării pentru infracțiunea de spălare a banilor, atunci când infracțiunea predicat este comisă de un terț. Mai mult, se observă că Convenția de la Varșovia a fost adoptată ulterior Legii nr. 656/2002, așa încât, pentru a fi puse în acord actele normative anterior menționate, prin interpretare jurisprudențială, s-a extins sfera infracțiunii de spălare a banilor. Or, în domeniul dreptului penal, o astfel de extindere a sferei de aplicare a dispozițiilor legale, pe cale jurisprudențială, nu este permisă nici prin pronunțarea unei decizii pentru soluționarea unor chestiuni de drept.

8. Domnul avocat Victor Enescu arată că susține argumentele formulate de domnul avocat Valeriu Stoica. Se precizează că excepția de neconstituționalitate a fost invocată în ipoteza în care se pune problema continuării procesului penal la cererea inculpaților, în condițiile în care Ministerul Public susținea în fața instanței de fond că au existat cauze care au împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale anterior dispunerii urmăririi penale pentru infracțiunile de corupție. Se arată că soluția continuării procesului penal la cererea inculpaților nu ar fi fost posibilă în situația în care instanța de fond, față de susținerile procurorului, ar fi stabilit că au existat cauze de punere în mișcare a acțiunii penale anterior dispunerii continuării urmăririi penale pentru infracțiuni de corupție și că autorii excepției ar fi fost puși în situația în care să nu fie pronunțată o soluție de condamnare pentru infracțiuni de corupție, dar să fie pronunțată o soluție de condamnare pentru infracțiunea de spălare a banilor, fiind vorba despre aceleași persoane și aceeași faptă. Or, de vreme ce nu se poate dispune o soluție de condamnare pentru infracțiunea predicat, se apreciază că, în mod greșit și contrar dispozițiilor Constituției, a fost reglementată și interpretată o astfel de dispoziție legală, lipsită de previzibilitate, care încalcă prezumția de nevinovăție. Se susține că, atâta vreme cât o persoană nu este condamnată printr-o hotărâre judecătorească definitivă, nu poate fi considerată vinovată de comiterea unei infracțiuni. Or, în ipoteza analizată, persoana trimisă în judecată pentru infracțiunea predicat și pentru infracțiunea de spălare a banilor ar fi fost condamnată pentru infracțiunea de spălare a banilor fără să fie condamnată pentru comiterea infracțiunii predicat, ipoteză ce contravine prevederilor constituționale.

9. Domnul avocat Mihai Lemnaru depune concluzii scrise cu privire la excepția de neconstituționalitate și susține că dispozițiile legale ce reglementează încheierea judecătorului de cameră preliminară, atât la nivelul instanței sesizate cu rechizitoriul, cât și în calea de atac a contestației, pot fi interpretate și aplicate în acord cu dispozițiile Constituției numai în măsura în care se apreciază că încheierile judecătorului de cameră preliminară prin care se constată regularitatea sesizării instanței și legalitatea mijloacelor de probă administrate în cursul urmăririi penale se bucură de o autoritate de lucru judecat relativă, care poate fi limitată atunci când, ulterior, în cursul cercetării judecătorești se identifică motive de nelegalitate care nu au fost avute în vedere în procedura de cameră preliminară. Anterior dezvoltării argumentelor, se menționează

că atât la nivel doctrinar, cât și la nivel jurisprudențial, a fost consacrat caracterul *sui generis* al încheierilor de cameră preliminară, ca hotărâri judecătorești apte de a se bucura de autoritate de lucru judecat. În considerarea acestui aspect se ridică întrebarea dacă cele stabilite prin încheierile de cameră preliminară pot fi reanalizate prin hotărârile pronunțate în celelalte faze ale procesului penal. Se apreciază că răspunsul la această problemă de drept a fost oferit prin Decizia Curții Constituționale nr. 802 din 5 decembrie 2017, prin care s-a stabilit că în cursul judecății pot fi cenzurate acele acte de urmărire penală în acele situații în care, în legătură cu acestea, este aplicabilă sancțiunea nulității absolute. Se susține că, ulterior pronunțării deciziei anterior menționate, în practica instanțelor din România au fost pronunțate două categorii de soluții. Astfel, într-o primă situație, deși instanța a constatat existența unui caz de nulitate absolută, a apreciat că nu este posibilă cenzurarea procedurii de cameră preliminară, motiv pentru care nu a procedat la trimiterea cauzei în vederea reluării procedurii de cameră preliminară, ci a remediat aspectul de nelegalitate prin constatarea nulității absolute a mijlocului de probă în cauză. În cea de-a doua situație întâlnită în practica instanțelor naționale, s-a pronunțat soluția contrară, constând în aceea că identificarea unui caz de nulitate absolută ulterior epuizării etapei camerei preliminare impune desființarea încheierii judecătorului de cameră preliminară și trimiterea cauzei în vederea reluării acestei proceduri. Se arată că în prima ipoteză se pune problema menținerii autorității de lucru judecat a încheierii pronunțate în etapa camerei preliminare, iar, în cea de-a doua situație, autoritatea de lucru judecat a încheierii pronunțate în etapa camerei preliminare este înfrântă. Se susține, însă, că în niciuna dintre aceste situații nu se poate vorbi despre o autoritate de lucru judecat deplină a hotărârii pronunțate în etapa camerei preliminare. Se susține că în cazul încheierilor de cameră preliminară prin care se constată că rechizitoriul a fost regulamentar întocmit și că mijloacele de probă au fost legal administrate se poate vorbi despre un efect pozitiv al încheierii de cameră preliminară, pe când, atunci când prin aceste încheieri se constată nereguli în activitatea organelor de urmărire penală ori în materialul probator, există un caracter negativ al efectelor încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară. Se susține că diferența majoră dintre cele două este dată de faptul că, în cazul efectului negativ, analiza judecătorului de cameră preliminară nu mai poate fi supusă discuției în etapele următoare ale procesului penal, deci se bucură de o autoritate de lucru judecat absolută, în timp ce, în cealaltă ipoteză analizată, autoritatea de lucru judecat a acestor încheieri are un caracter relativ. Pentru aceste considerente, se solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

10. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepțiilor de neconstituționalitate ca inadmisibile. În subsidiar, se solicită respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 ca neîntemeiată.

11. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 346 alin. (1), (2) și (4¹) și ale art. 347 alin. (3) teza finală din Codul de procedură penală, se susține că soluția care ar putea fi pronunțată de Curtea Constituțională în prezenta cauză nu are efect asupra soluționării cauzei. Se arată că, prin invocarea prezentei excepții, instanței de contencios constituțional i se solicită să constate că sunt neconstituționale soluția legislativă care nu permite examinarea în cursul judecății, din nou, a criticilor formulate în etapa camerei preliminare, precum și soluția care prevede că încheierile judecătorului de cameră preliminară au autoritate de lucru judecat asupra chestiunilor de drept tranșate în etapa camerei preliminare. Or, în speță, această condiție nu este îndeplinită din simplul motiv că, în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de

neconstituționalitate, soluția pronunțată de judecătorul de cameră preliminară a fost desființată în etapa apelului și s-a dispus reluarea etapei camerei preliminare. Prin urmare, criticile formulate de autorii excepției au fost preluate de instanța de apel care a înlăturat autoritatea de lucru judecat a încheierii de cameră preliminară pronunțate, a desființat soluția din cuprinsul acestei încheieri și a dispus reluarea procedurii camerei preliminare. Așa fiind, simpla probabilitate că în procedura camerei preliminare care se va relua vor fi invocate excepții care vor fi respinse și care ar trebui rediscutate în cursul judecării nu este relevantă prin raportare la stadiul procesual al cauzei și face ca excepția să fie inadmisibilă și de soluționarea ei să nu mai depindă soluționarea cauzei.

12. Se susține, totodată, că, în realitate, ceea ce se critică sunt dispozițiile de drept procesual care instituie termenele în care pot fi invocate excepțiile privind urmărirea penală, motiv pentru care criticile nu vizează modalitatea de soluționare a camerei preliminare, ci privesc conținutul art. 281 și 282 din Codul de procedură penală, care însă nu au fost invocate, motiv pentru care nu pot fi examinate în prezenta cauză.

13. Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 425¹ din Codul de procedură penală, se arată că aceasta este inadmisibilă, întrucât prevederile legale anterior menționate nu au legătură cu procedura camerei preliminare și nici cu cea a judecării. Se susține că dispozițiile art. 425¹ din Codul de procedură penală prevăd regula de drept comun în materia contestației, atunci când aceasta nu beneficiază de o reglementare specială. Or, în etapa camerei preliminare, contestația beneficiază de o reglementare specială.

14. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, se arată că și aceasta a devenit inadmisibilă în raport cu stadiul procesual al cauzei, întrucât, fiind în etapa camerei preliminare, chestiunile referitoare la conținutul infracțiunii și la modul de aplicare în speță a dispoziției legale de incriminare nu se soluționează în etapa camerei preliminare, iar simpla eventualitate că soluționarea cauzei ar putea ajunge în etapa judecării nu face ca excepția să fie admisibilă. Pe fond, se apreciază că jurisprudența anterioară a Curții Constituționale referitoare la prevederile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 nu se impune a fi schimbată. Se face trimitere la Decizia Curții Constituționale nr. 792 din 4 noiembrie 2020. Se arată, totodată, că cele trei elemente de noutate prezentate de autorii excepției care ar trebui să ducă la schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale nu sunt veritabile elemente de noutate în aprecierea constituționalității prevederilor art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, ci constituie, în realitate, criterii referitoare la aplicarea, în concret, a dispozițiilor legale analizate, astfel cum aceste criterii rezultă din deciziile anterioare ale Curții Constituționale. În esență, se susține că este vorba despre condiția ca faptele să fie diferite și individualizate.

15. În replică, domnul avocat Valeriu Stoica susține că excepția de neconstituționalitate prezintă importanță nu doar pentru cauza în care a fost invocată excepția, ci are o valoare generală, motiv pentru care stadiul procesual al invocării excepției nu ar trebui să aibă relevanță în soluționarea acesteia, cu atât mai mult cu cât, în cauza în care a fost invocată prezenta excepție, soluția de trimitere în judecată a fost pronunțată, iar posibilitatea tragerii la răspundere penală pentru infracțiunile de spălare a banilor există. Se arată, de asemenea, că nu este vorba doar despre aspecte care pot fi rezolvate în concret de către instanțele de judecată, ținând seama de anumite clarificări aduse de Curtea Constituțională și de Înalta Curte de Casație și Justiție, ci despre faptul că normele de incriminare prevăzute la art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 nu îndeplinesc cerințele de claritate, precizie și previzibilitate impuse legii,

întrucât lasă posibilitatea ca aceeași persoană să fie sancționată pentru infracțiunea de spălare a banilor, chiar dacă a fost achitată pentru infracțiunea predicat.

16. În replică, domnul avocat Mihai Lemnaru susține că problema de drept sesizată la momentul invocării excepției era de actualitate și că, prin reînțoarcerea cauzei în etapa camerei preliminare, poate apărea în viitor aceeași problemă a încălcării autorității de lucru judecat.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

17. Prin Încheierea din 3 iulie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 31.983/3/2017, **Tribunalul București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 346 alin. (1), (2) și (4)¹, ale art. 347 alin. (3) teza finală și ale art. 425¹ alin. (1) și (7) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului**, excepție ridicată de Serghei Bulgac, de Bendei Ioan și de Societatea RCS&RDS — S.A. din București într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției autorilor excepției sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de dare de mită, spălare a banilor și complicitate la infracțiunea de spălare a banilor.

18. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 802 din 5 decembrie 2017, paragrafele 14 și 29, nr. 663 din 11 noiembrie 2014, paragraful 19, nr. 552 din 16 iulie 2015, paragraful 19, și nr. 40 din 9 februarie 2016, paragraful 26.

19. Se arată că, potrivit jurisprudenței mai sus invocate, funcția judiciară de judecător de cameră preliminară poate fi privită ca fiind compatibilă cu funcția de judecată, din perspectiva respectării aparenței de obiectivitate, ca standard al dreptului la un proces echitabil, numai în măsura în care aprecierea judecătorului de cameră preliminară, concretizată în încheierea pronunțată, conform art. 346 alin. (1), (2) și (4)¹ și, respectiv, art. 347 alin. (3) teza finală din Codul de procedură penală, se limitează la o apreciere preliminară a datelor din dosar, urmând ca aprecierea finală să se facă la momentul luării hotărârii. Se mai susține că efectul încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară a soluționat cererile și excepțiile privind competența instanței, legalitatea sesizării, legalitatea administrării probelor sau legalitatea actelor efectuate de organul de urmărire penală rezidă în faptul că, după începerea judecării, nu mai este posibilă restituirea cauzei la procuror, scopul reglementării fiind acela al asigurării soluționării cu celeritate a cauzelor, respectiv de a stabili dacă urmărirea penală și rechizitoriul sunt apte să declanșeze faza de judecată. Se arată că, totodată, verificarea loialității/legalității administrării probelor este admisă și în cursul judecării, aplicându-se, în acest mod, regula generală, potrivit căreia nulitatea absolută poate fi invocată pe tot parcursul procesului penal.

20. Se face trimitere la Decizia nr. 365 din 25 iunie 2014, paragrafele 38—40, și la Decizia nr. 166 din 17 martie 2015, paragraful 43.

21. Se susține că, din interpretarea *per a contrario* a jurisprudenței constituționale mai sus menționate, rezultă că hotărârile pronunțate în camera preliminară, ca urmare a exercitării atribuțiilor judecătorului de cameră preliminară, altele decât cele care vizează soluționarea fondului cauzei, nu se bucură de autoritate de lucru judecat.

22. Se arată că actualul Cod de procedură penală nu conține o definiție a noțiunii de „autoritate de lucru judecat” și nu identifică natura și regimul juridic al acesteia, dar că sensul noțiunii anterior menționate reiese din jurisprudența Curții

Constituționale, potrivit căreia autoritatea de lucru judecat este asociată numai hotărârilor definitive care evocă fondul cauzei. Se observă că autoritatea de lucru judecat este menționată, în mod expres, în Codul de procedură penală, în cuprinsul anumitor norme procesual penale, dintre care: art. 16 alin. (1) lit. i), art. 28, art. 52 alin. (3), art. 426, art. 429, art. 432 și art. 453 din cod. Totodată, se arată că, potrivit doctrinei, autoritatea de lucru judecat reprezintă „puterea sau forța acordată de lege hotărârii judecătorești definitive de a fi executată și de a împiedica o nouă urmărire pentru aceeași faptă” (Traian Pop, *Drept procesual penal. Partea specială*, Cluj, 1948, p. 555), concretizând principiul fundamental al procesului penal *ne bis in idem*, consacrat la art. 6 din Codul de procedură penală și la art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, raportat la art. 20 din Constituție și la art. 50 din Carta Europeană a Drepturilor Omului. Se susține că, potrivit aceleiași doctrine, scopul principiului *ne bis in idem* este de a „interzice reluarea procesului penal ce a fost închis printr-o hotărâre definitivă, pentru ca persoana cu privire la care s-a pronunțat o hotărâre definitivă să nu fie nevoită să trăiască cu temerea că un nou proces penal va putea fi pornit împotriva sa pentru aceleași fapte (...) aplicabil ori de câte ori autoritățile competente formulează împotriva unei persoane o acuzație în materie penală, în sensul art. 6 par. 1 CEDO, cu privire la fapta pentru care s-a pronunțat deja o hotărâre definitivă” (M. Udroui, *Principiile și limitele aplicării legii procesual penale*, p. 42).

23. Potrivit celor mai sus arătate, se susține că, în concepția legiuitorului procesual penal, autoritatea de lucru judecat este asociată numai hotărârilor definitive care soluționează fondul cauzei, respectiv care soluționează raportul de drept substanțial având ca obiect tragerea la răspundere penală, dar că principiul trebuie considerat incident și în cazul acelor hotărâri penale care nu au un astfel de obiect, dar prin care se soluționează căi extraordinare de atac (contestația în anulare, revizuirea) ori chestiuni privind faza de executare a procesului penal. De asemenea, se arată că anumite categorii de hotărâri judecătorești beneficiază de autoritate de lucru judecat limitată în timp; spre exemplu, hotărârile date în ce privește amânarea ori întreruperea executării pedepsei și hotărârile pronunțate în materia măsurilor preventive. În toate situațiile, însă, principiul autorității de lucru judecat presupune ca o hotărâre care se bucură de o asemenea autoritate să nu poată face obiectul unor rectificări din partea judecătorului care a pronunțat-o în primă instanță, aspect ce rezultă din prevederile procesual penale în vigoare și din jurisprudența Curții Constituționale, cu trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și la dispozițiile Convenției.

24. Or, se susține că jurisprudența Curții Constituționale recunoaște dreptul instanței de judecată de a reveni asupra încheierii judecătorului de cameră preliminară, făcându-se trimitere la Decizia nr. 802 din 5 decembrie 2017, paragraful 29. Mai mult, jurisprudența Curții Constituționale permite repunerea în discuție a încheierii prin care s-a soluționat procedura de cameră preliminară, inclusiv de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța superioară, respectiv completul corespunzător de la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, căci decizia citată precizează expres că „nulitatea absolută poate fi invocată pe tot parcursul procesului penal”. Nu în ultimul rând, se arată că, prin Decizia nr. 554 din 19 septembrie 2017, paragrafele 35—38, Curtea Constituțională a recunoscut posibilitatea ca nulitățile relative să fie invocate de către instanță chiar din oficiu.

25. În egală măsură, se susține că, dacă încheierea prin care cauza a fost soluționată în procedura camerei preliminare ar avea autoritate de lucru judecat, nu s-ar mai realiza o „apreciere preliminară a datelor din dosar”, urmată de aprecierea finală care se face la momentul luării hotărârii — astfel cum Curtea

Constituțională a afirmat în cuprinsul Deciziei nr. 663 din 11 noiembrie 2014 —, ci s-ar realiza din chiar momentul dispoziției de începere a judecării o apreciere finală asupra „datelor din dosar” esențiale pentru soluționarea cauzei, respectiv asupra legalității probelor. Astfel, nu ar mai fi respectate nici principiul plenitudinii de jurisdicție a instanței de judecată, nici principiul imparțialității, inclusiv în dimensiunea aparenței de imparțialitate, garanție a procesului echitabil consacrat la art. 6 din Convenție, art. 47 din Cartă și, respectiv, art. 24 din Constituție.

26. Nu în ultimul rând, se arată că, pornind de la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 802 din 5 decembrie 2017, paragraful 16, nu se poate admite o putere de lucru judecat asociată încheierilor pronunțate în camera preliminară nici din perspectiva „actelor” asupra cărora poartă judecata. Se susține că este evident că actele asupra cărora judecata poartă și pe care se întemeiază susținerile și apărările părților, astfel cum au fost stabilite prin încheierea pronunțată în camera preliminară, pot suferi modificări în cursul judecării, la fel cum și actul de sesizare, a cărui legalitate a fost constatată prin încheierea pronunțată în camera preliminară, poate fi modificat, spre exemplu, prin instituția schimbării încadrării juridice, toate aceste modificări fiind incompatibile cu autoritatea de lucru judecat.

27. Așa fiind, se susține că dispozițiile procedurale care reglementează încheierea judecătorului de cameră preliminară, atât la nivelul instanței sesizate prin rechizitoriu, cât și în calea de atac a contestației, sunt neconforme prevederilor constituționale, în măsura în care se interpretează că asemenea încheieri se bucură de autoritate de lucru judecat. Dimpotrivă, se susține că singura interpretare constituțională este aceea că acestea beneficiază de autoritate de lucru judecat limitată în timp, care încetează în condițiile în care, în cursul soluționării fondului cauzei, se identifică motive de nelegalitate care nu au fost avute în vedere în procedura camerei preliminare. Se susține că interpretarea contrară contravine dispozițiilor art. 147 din Constituție, întrucât nu permite realizarea efectelor deciziilor Curții Constituționale nr. 802 din 5 decembrie 2017 și nr. 554 din 19 septembrie 2017.

28. Se arată că dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 sunt neconstituționale, întrucât subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile dobândite, deținute sau folosite nu poate fi și subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor, astfel cum aceasta este reglementată prin dispozițiile legale criticate. Este invocată Decizia Curții Constituționale nr. 418 din 19 iunie 2018, prin care Curtea a constatat că dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, în interpretarea dată prin Decizia nr. 16 din 8 iunie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, în ceea ce privește subiectul activ al infracțiunii (pct. 2 din dispozitiv), sunt neconstituționale.

29. **Tribunalul București — Secția I penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

30. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

31. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse la dosar, concluziile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

32. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

33. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 346 alin. (1), (2) și (4¹), ale art. 347 alin. (3) teza finală și ale art. 425¹ alin. (1) și (7) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 702 din 12 octombrie 2012, care au următorul cuprins:

— Art. 346 alin. (1), (2) și (4¹) din Codul de procedură penală:
„(1) Dacă nu s-au formulat cereri și excepții în termenele prevăzute la art. 344 alin. (2) și (3) și nici nu a ridicat din oficiu excepții, la expirarea acestor termene, judecătorul de cameră preliminară constată legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și dispune începerea judecării. Judecătorul de cameră preliminară se pronunță în camera de consiliu, fără citarea părților și a persoanei vătămate și fără participarea procurorului, prin încheiere, care se comunică de îndată acestora.

(2) Dacă respinge cererile și excepțiile invocate ori ridicate din oficiu, în condițiile art. 345 alin. (1) și (2), prin aceeași încheiere judecătorul de cameră preliminară constată legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și dispune începerea judecării. [...]

(4¹) În cazurile prevăzute la alin. (3) lit. a) și c) și la alin. (4), judecătorul de cameră preliminară se pronunță prin încheiere, în camera de consiliu, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului. Încheierea se comunică de îndată procurorului, părților și persoanei vătămate.”;

— Art. 347 alin. (3) teza finală din Codul de procedură penală: *„[...] Dispozițiile art. 345 și 346 se aplică în mod corespunzător.”;*

— Art. 425¹ alin. (1) și (7) din Codul de procedură penală:
„(1) Calea de atac a contestației se poate exercita numai atunci când legea o prevede expres, prevederile prezentului articol fiind aplicabile când legea nu prevede altfel. [...]

(7) Contestația se soluționează prin decizie, care nu este supusă niciunei căi de atac, putându-se pronunța una dintre următoarele soluții:

1. respingerea contestației, cu menținerea hotărârii atacate:
a) când contestația este tardivă sau inadmisibilă;
b) când contestația este nefondată;
2. admiterea contestației și:
a) desființarea hotărârii atacate și soluționarea cauzei;
b) desființarea hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către judecătorul sau completul care a pronunțat-o, atunci când se constată că nu au fost respectate dispozițiile privind citarea.”;

— Art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002: *„Constituie infracțiunea de spălare a banilor și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani:*

a) schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri ori în scopul de a ajuta persoana care a săvârșit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei;

b) ascunderea ori disimularea adevăratei naturi a provenienței, a situării, a dispoziției, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestora, cunoscând că bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni;”.

34. Legea nr. 656/2002 a fost abrogată prin art. 65 lit. a) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 18 iulie 2019. Având însă în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care Curtea a reținut că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea reține ca obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate dispozițiile art. 346 alin. (1), (2) și (4¹), ale art. 347 alin. (3) teza finală și ale art. 425¹ alin. (1) și (7) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002.

35. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 cu privire la dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 referitoare la dreptul la apărare, ale art. 147 referitoare la deciziile Curții Constituționale și ale art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană.

36. Examinând excepția de neconstituționalitate, referitor la pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor art. 425¹ din Codul de procedură penală, Curtea reține că acest articol are denumirea marginală „*Declaraarea și soluționarea contestației*” și reglementează dispoziții generale referitoare la calea ordinară de atac a contestației, care se poate exercita numai atunci când legea o prevede expres, dispozițiile articolului anterior menționat fiind aplicabile când legea nu prevede altfel. Or, în faza camerei preliminare, legiuitorul a prevăzut expres, la art. 347 din Codul de procedură penală, calea de atac a contestației împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară potrivit art. 346 din Codul de procedură penală. Conform art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia*”. Așa fiind, dispozițiile art. 425¹ alin. (1) și (7) din Codul de procedură penală nu au legătură cu soluționarea prezentei cauze.

37. Referitor la noțiunea de „autoritate de lucru judecat”, Curtea constată că aceasta nu este definită în legislația procesual penală în vigoare. Cu toate acestea, Codul de procedură penală face referire la sintagma analizată, în cuprinsul art. 16 alin. (1) lit. i), art. 28, art. 52, art. 429 alin. (2), art. 432 alin. (2) și art. 486 alin. (2). Din interpretarea gramaticală a dispozițiilor legale anterior enumerate rezultă că autoritatea de lucru judecat este folosită de legiuitor în corelație cu caracterul definitiv al hotărârilor judecătorești.

38. În mod similar, în doctrină s-a arătat că prin „lucru judecat” se înțelege situația juridică rezultată din soluționarea definitivă a unui conflict dedus înaintea judecării și că „autoritatea de lucru judecat” este puterea sau forța acordată de lege hotărârii judecătorești definitive de a fi executată și de a împiedica o nouă urmărire pentru același fapt. Totodată, în vechea jurisprudență franceză, s-a arătat că puterile

judecătorului sunt stinse îndată ce el a pronunțat hotărârea și că orice modificare adusă ulterior hotărârii este contrară autorității lucrului judecat, în afară de dreptul judecătorului fie de a interpreta o dispoziție obscură sau echivocă, fie de a rectifica o eroare materială cu ajutorul elementelor produse de deciziune în ea însăși, fără a putea, pe cale de rectificare sau interpretare, să întindă un dispozitiv clar și precis la capete de concluziuni la care el a omis a statua.

39. Existența și recunoașterea puterii lucrului judecat se fundamentează pe nevoia de justiție și de securitate a raporturilor juridice.

40. Situația juridică de „lucru judecat” face ca hotărârea judecătorească să dobândească o anumită putere, cunoscută sub denumirea de „autoritatea de lucru judecat”.

41. Hotărârea penală definitivă investită de lege cu autoritatea de lucru judecat are *un efect pozitiv și un efect negativ*, aspect reținut, de altfel, și prin Decizia Curții Constituționale nr. 365 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 6 august 2014, paragrafele 38—40. *Efectul pozitiv* al autorității de lucru judecat constă în aceea că dă naștere aceluși drept subiectiv (*potestas agendi*) pe baza căruia organele competente trec la executarea dispozițiilor cuprinse în hotărâre. Această trăsătură a hotărârii definitive conferă persoanelor în favoarea cărora au fost pronunțate dispozițiile hotărârii dreptul de a folosi mijloacele legale pentru executarea dispozițiilor respective. *Efectul negativ* al autorității de lucru judecat constă în împiedicarea pe care o produce cu privire la desfășurarea unui nou proces penal între aceleași persoane. Acest efect, concretizat în regula *non bis in idem*, este cunoscut în domeniul dreptului penal sub denumirea de *autoritate de lucru judecat*.

42. Ca urmare a acestui efect, o persoană care a fost definitiv judecată pentru o anumită faptă nu mai poate fi inculpată din nou într-un proces penal pentru aceeași faptă (*nemo pro eadem causa bis vexari debet*), creându-se un obstacol în readucerea în fața organelor judiciare a conflictului soluționat definitiv. Împotriva încălcării acestei autorități operează, potrivit art. 16 alin. (1) lit. i) din Codul de procedură penală, excepția autorității de lucru judecat (*exceptio rei judicatae*).

43. În vederea invocării autorității de lucru judecat se cer întrunite cumulativ următoarele condiții: a) existența unei hotărâri penale definitive; b) o nouă acțiune penală îndreptată împotriva aceleiași persoane (*eadem personae*); c) să fie vorba despre același fapt material (*idem factum*).

44. În ceea ce privește *limitele aplicării autorității de lucru judecat*, deși aceasta operează, în principiu, *erga omnes*, aria efectelor sale se diferențiază în raport cu soluția pronunțată. În privința hotărârilor judecătorești de condamnare și a celor de achitare, este unanim acceptat în doctrină că operează autoritatea de lucru judecat.

45. Astfel, în ceea ce privește încheierile pronunțate de judecătorul de cameră preliminară, acestea au un caracter specific etapei procesuale anterior menționate.

46. Referitor la camera preliminară, Curtea a reținut, în jurisprudența sa, că instituția camerei preliminare a fost concepută, în accepțiunea legiuitorului, „ca o instituție nouă și inovatoare” ce are ca scop „înlăturarea duratei excesive a procedurilor în faza de judecată”, fiind, în același timp, un remediu procesual menit „să răspundă exigențelor de legalitate, celeritate și echitate a procesului penal” (a se vedea Expunerea de motive la Proiectul de lege privind Codul de procedură penală — PL-x nr. 412/2009). În prezent, instituția camerei preliminare este reglementată în cuprinsul Codului de procedură penală la art. 342—348, unde se găsesc elementele referitoare la obiectul și durata, măsurile premergătoare, procedura, soluțiile ce pot fi pronunțate și contestația împotriva acestor soluții. Dispozițiile menționate anterior trebuie coroborate cu cele ale art. 54 din

Codul de procedură penală, care dispun asupra competenței judecătorului de cameră preliminară, în sensul că acesta verifică legalitatea trimiterii în judecată dispuse de procuror; verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală; soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată; soluționează alte situații expres prevăzute de lege (a se vedea Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014, paragrafele 25 și 26).

47. Totodată, potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (1) din Codul de procedură penală, în procesul penal se exercită următoarele funcții judiciare: funcția de urmărire penală; funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală; funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată; funcția de judecată. Astfel, având în vedere atribuțiile procesuale încredințate judecătorului de cameră preliminară și contextul separării funcțiilor judiciare, potrivit textului de lege menționat anterior, s-a concluzionat că acestuia îi revine funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată și că, în concepția legiuitorului, această nouă instituție procesuală nu aparține nici urmăririi penale, nici judecății, fiind echivalentă unei noi faze a procesului penal. Procedura camerei preliminare a fost încredințată, potrivit art. 54 din Codul de procedură penală, unui judecător — judecătorul de cameră preliminară —, a cărui activitate se circumscrie aceleiași competențe materiale, personale și teritoriale a instanței din care face parte, conferindu-i acestei noi faze procesuale un caracter jurisdicțional (a se vedea Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, precitată, paragrafele 26 și 27).

48. Din reglementarea atribuțiilor pe care funcția exercitată de judecătorul de cameră preliminară le presupune, rezultă că activitatea sa nu privește fondul cauzei, actul procesual exercitat de către acesta neantamând și nedispunând, în sens pozitiv sau negativ, cu privire la elementele esențiale ale raportului de conflict, care sunt fapta, persoana care a săvârșit-o și vinovăția cu care a fost comisă fapta. Astfel, potrivit prevederilor art. 342 din Codul de procedură penală, competența judecătorului de cameră preliminară constă în verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și legalității sesizării instanței, precum și în verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Totodată, judecătorul de cameră preliminară, potrivit art. 342 din Codul de procedură penală, își va exercita atribuțiile după trimiterea în judecată a inculpatului, rechizitoriul constituind actul de sesizare a instanței de judecată (a se vedea Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, paragraful 28).

49. Judecătorul de cameră preliminară trebuie să realizeze o verificare minuțioasă, exclusiv prin prisma legalității, a fiecărei probe și a mijlocului prin care aceasta a fost administrată. În consecință, verificarea legalității și loialității demersului judiciar din faza de urmărire penală privind administrarea probelor exclude o cercetare judecătorească formală, astfel cum se instituie prin dispozițiile art. 345 alin. (1) din Codul de procedură penală (a se vedea Decizia nr. 802 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 6 februarie 2018, paragraful 24). Așadar, verificarea legalității probelor, realizată de judecătorul de cameră preliminară, privește conformarea activității de probațiune anterior efectuate de organele de urmărire penală (a mijloacelor de probă administrate în cursul urmăririi penale, a procedeelelor probatorii utilizate) cu principiul legalității probelor, respectiv al loialității administrării probelor, în condițiile în care ipotezele reglementate în art. 101 din Codul de procedură penală constituie aspecte de nelegalitate a obținerii probelor. Constatarea — în camera preliminară — a încălcării prescripțiilor procedurale de administrare a probelor, respectiv constatarea obținerii probelor

prin utilizarea unor metode nelegale — la cererea părților și a persoanei vătămate, respectiv din oficiu — atrage aplicarea, de către judecătorul de cameră preliminară, a sancțiunii excluderii acestora, în condițiile în care sancționarea acestor nelegalități procedurale protejează legalitatea procesului penal, consfințită, ca principiu, în art. 2 din Codul de procedură penală. Astfel, în materia probațiunii, întotdeauna se aplică regimul nulităților, excluderea probelor de către judecătorul de cameră preliminară fiind condiționată de constatarea nulității actului prin care s-a dispus sau autorizat administrarea probei ori prin care aceasta a fost administrată în cursul urmăririi penale, în cazul nulităților relative — ce constituie regula în această materie — fiind necesară și dovedirea existenței unei vătămări a drepturilor părților care nu poate fi înlăturată altfel decât prin desființarea actului (Decizia nr. 802 din 5 decembrie 2017, precitată, paragraful 26).

50. Momentul procesual, reglementat expres de normele în vigoare, în care, în cursul procesului penal, se verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală este cel al camerei preliminare (art. 342 din Codul de procedură penală), judecătorul de cameră preliminară fiind singurul care poate aprecia asupra acestor elemente (Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, precitată, paragraful 59), actele pe care acesta le îndeplinește având o influență directă asupra desfășurării și echității procesului propriu-zis (Decizia nr. 802 din 5 decembrie 2017, precitată, paragraful 27). Cu toate acestea, probele pot fi viciate atât prin încălcarea prescripțiilor procedurale de administrare a lor, cât și prin obținerea probelor prin metode nelegale. Or, legea procesual penală în vigoare interzice în mod absolut administrarea probelor prin practici neloiale, prin dispozițiile art. 101 alin. (1)—(3), ca și folosirea procedeele de obținere nelegală a probelor, legiuitorul excluzând în mod absolut astfel de practici/procedee din câmpul legalității. Acest aspect reiese foarte clar din modul de formulare a textelor menționate. Astfel, dacă, în mod obișnuit, nelegalitatea probelor este determinată de încălcarea unor reguli procedurale impuse de lege, în cazul principiului loialității administrării probelor legiuitorul folosește expresii prohibitive în mod absolut [„este oprit a se întrebuița (...)”, „nu pot fi folosite (...)”, „este interzis (...)”], similar ipotezei probelor obținute prin tortură, precum și probelor derivate din acestea [„nu pot fi folosite (...)”]. Cu alte cuvinte, mijloacele de constrângere enumerate în art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală, tehnicile de ascultare care afectează conștiința persoanei [art. 101 alin. (2) din Codul de procedură penală], provocarea unei persoane să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unei probe [art. 101 alin. (3) din Codul de procedură penală], ca și folosirea torturii în obținerea probelor [art. 102 alin. (1) din Codul de procedură penală] atrag nulitatea absolută a mijlocului de probă astfel obținut, consecința fiind excluderea necondiționată a probei. Așadar, analizând probatoriul administrat din perspectiva conformității acestuia cu principiul loialității administrării probelor, judecătorul de cameră preliminară va sancționa cu excluderea probele obținute prin întrebuirea de violențe, amenințări ori alte mijloace de constrângere, precum și promisiuni sau îndemnuri; prin metode sau tehnici de ascultare care afectează capacitatea persoanei de a-și aminti și de a relata în mod conștient și voluntar faptele care constituie obiectul probei, chiar dacă persoana ascultată își dă consimțământul pentru utilizarea unei asemenea metode sau tehnici de ascultare; prin provocarea unei persoane să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unei probe [art. 101 alin. (1)—(3) din Codul de procedură penală]. În același mod, judecătorul de cameră preliminară va aplica sancțiunea excluderii și în ipoteza în care constată că, în cadrul probatoriului administrat în faza de urmărire penală, se află probe obținute prin tortură și probe

derivate din acestea [art. 102 alin. (1) din Codul de procedură penală]. În acest sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului potrivit căreia folosirea în proces a declarațiilor obținute prin încălcarea art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — încălcare determinată de folosirea torturii sau a tratamentelor inumane și degradante — atrage nevalabilitatea întregii proceduri judiciare și încălcarea art. 6 din Convenție (Hotărârea din 25 septembrie 2012, pronunțată în Cauza *El Haski împotriva Belgiei*) (Decizia nr. 802 din 5 decembrie 2017, precitată, paragraful 28).

51. În aceste condiții, nerespectarea interdicției absolute statuate în cuprinsul dispozițiilor art. 102 alin. (1) — potrivit cărora probele obținute prin tortură și probele derivate din acestea nu pot fi folosite în cadrul procesului penal — și a prevederilor art. 101 alin. (1)—(3) din Codul de procedură penală privind interzicerea explicită a administrării probelor prin practici neloiale atrage nulitatea absolută a actelor procesuale și procedurale prin care probele au fost administrate și excluderea necondiționată a probei în faza camerei preliminare. Întrucât nerespectarea dispozițiilor cuprinse în normele precitate cade sub incidența inadmisibilității procedurii prin care au fost obținute probele care produce efecte prin intermediul nulității absolute, o verificare a loialității/legalității administrării probelor, din această perspectivă, este admisă și în cursul judecării, aplicându-se, în acest mod, regula generală potrivit căreia *nulitatea absolută poate fi invocată pe tot parcursul procesului penal*. Așadar, interdicția categorică a legii de a se obține probe prin practici/procedee neloiale/nelegale justifică competența judecătorului de fond de a examina și în cursul judecării aceste aspecte. Altfel spus, *probele menținute ca legale de judecătorul de cameră preliminară pot face obiectul unor noi verificări de legalitate în cursul judecării* din perspectiva constatării inadmisibilității procedurii prin care au fost obținute și a *aplicării nulității absolute asupra actelor procesuale și procedurale prin care probele au fost administrate*. De altfel, potrivit art. 346 alin. (5) din Codul de procedură penală, *doar probele excluse în camera preliminară nu mai pot fi avute în vedere la judecata în fond a cauzei* (Decizia nr. 802 din 5 decembrie 2017, precitată, paragraful 29).

52. Dispozițiile art. 282 alin. (1)—(3), alin. (4) lit. a) și alin. (5) lit. a) din Codul de procedură penală reglementează *nulitatea relativă*, care este o nulitate virtuală, ce derivă din principiul fundamental al legalității și din încălcarea dispozițiilor legale referitoare la desfășurarea procesului penal, altele decât cele expres prevăzute de lege, care atrag nulitatea absolută. Aceasta poate fi invocată de procuror, de părți și de subiecții procesuali principali, atunci când au un interes procesual propriu în respectarea dispozițiilor legale încălcate. Prin urmare, nulitatea relativă se caracterizează prin faptul că intervine atunci când prin încălcarea dispozițiilor legale s-a produs o vătămare drepturilor participanților la procesul penal, anterior enumerați, că aceasta trebuie invocată într-o anumită etapă a procesului penal sau într-un anumit moment procesual, prevăzute de lege, că aceasta se acoperă atunci când titularii dreptului de a o invoca nu își exercită acest drept în termenul de decădere prevăzut de lege și prin faptul că subiecții procesuali care pot invoca nulitatea relativă trebuie să aibă calitatea prevăzută de lege, precum și un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale pretins încălcate. Așadar, cazurile în care poate fi invocată nulitatea relativă sunt, teoretic, foarte numeroase, fiind reprezentate de toate încălcările unor dispoziții procesuale penale, altele decât cele pentru care poate fi invocată nulitatea absolută (a se vedea Decizia nr. 302 din 4 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 17 iulie 2017, paragraful 34).

53. Totodată, limitarea în timp a momentului până la care pot fi invocate nulitățile relative corespunde noii structuri a procesului penal, caracterizată prin introducerea de către legiuitor în cadrul acestuia, prin dispozițiile art. 342—348 din Codul de procedură penală, a camerei preliminară. Astfel, limitarea momentului până la care pot fi invocate nulitățile relative, conform art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală, respectiv până la închiderea procedurii de cameră preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale sau în procedura camerei preliminară, este astfel justificată, urmând ca invocarea nulităților relative privind încălcări ce au avut loc după această dată să fie făcută potrivit lit. b) și c) ale aceluiași alin. (4) (a se vedea Decizia nr. 840 din 8 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 120 din 16 februarie 2016, paragrafele 19—24, și Decizia nr. 309 din 9 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 662 din 10 august 2017, paragrafele 17—20).

54. În acest sens, Curtea a statuat că impunerea, prin lege, a unor exigențe cum ar fi instituirea unor termene sau condiții procesuale, pentru valorificarea de către titular a dreptului său subiectiv, chiar dacă constituie condiționări ale accesului liber la justiție, are o solidă și indiscutabilă justificare prin prisma finalității urmărite, constând în limitarea în timp a stării de incertitudine în derularea raporturilor juridice și în restrângerea posibilităților de exercitare abuzivă a respectivului drept. Prin intermediul lor se asigură ordinea de drept, indispensabilă pentru valorificarea drepturilor proprii, cu respectarea atât a intereselor generale, cât și a drepturilor și intereselor legitime ale celorlalți titulari, cărora statul este ținut, în egală măsură, să le acorde ocrotire (a se vedea Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011).

55. Așadar, legiuitorul a limitat la o fază distinctă a procesului penal, faza camerei preliminară, posibilitatea invocării excepțiilor referitoare la aspectele enumerate la art. 342 din Codul de procedură penală, fază în care nu se stabilește vinovăția sau nevinovăția inculpatului, ci se verifică competența și legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Consecința acestei limitări temporale este faptul că *după începerea judecării nu mai este posibilă restituirea cauzei la procuror*, scopul reglementării fiind acela al asigurării soluționării cu celeritate a cauzelor penale (Decizia nr. 307 din 9 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.161 din 1 decembrie 2020, paragraful 22).

56. Totodată, potrivit art. 347 din Codul de procedură penală, *împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară conform art. 346 alin. (1)—(4) din același cod*, procurorul, părțile și persoana vătămată pot formula *contestație*, contestație care poate privi și modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor. Aceasta se judecă de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară celei sesizate sau de către completul competent de la Înalta Curte de Casație și Justiție. Referitor la cele două etape ale camerei preliminară, prin Decizia nr. 135 din 10 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 22 aprilie 2020, paragrafele 16 și 17, Curtea a făcut distincție între momentul încheierii și momentul închiderii procedurii camerei preliminară, arătând că *încheierea procedurii în camera preliminară se referă la finalizarea fazei procesuale a acestei camere*, care presupune derularea mai multor etape cu o configurație proprie, în timp ce *închiderea procedurii în camera preliminară are în vedere finalizarea unei etape în cadrul acestei proceduri*.

57. În ceea ce privește *soluțiile pronunțate de judecătorul de cameră preliminară*, conform art. 346 din Codul de procedură penală, acesta poate să dispună *începerea judecării*, în

următoarele situații: dacă nu s-au formulat cereri și excepții în termenele prevăzute la art. 344 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală și nici nu a ridicat din oficiu excepții, situație în care constată legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală [art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală]; dacă respinge cererile și excepțiile invocate ori ridicat din oficiu, în condițiile art. 345 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, și constată legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală [art. 346 alin. (2) din Codul de procedură penală]; în ipoteza în care constată neregularități ale actului de sesizare, a exclus una sau mai multe probe administrate ori a sancționat, potrivit art. 280—282 din Codul de procedură penală, actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii [art. 346 alin. (4) din Codul de procedură penală]. Potrivit art. 346 alin. (3) din Codul de procedură penală, judecătorul de cameră preliminară *restituie cauza la parchet*, în următoarele cazuri: dacă constată că rechizitoriul este neregularitar întocmit, iar neregularitatea nu a fost remediată de procuror în termenul prevăzut la art. 345 alin. (3) din Codul de procedură penală, dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecării; dacă a exclus toate probele administrate în cursul urmăririi penale; dacă procurorul solicită restituirea cauzei, în condițiile art. 345 alin. (3) din Codul de procedură penală, ori nu răspunde în termenul prevăzut de aceleași dispoziții.

58. Având în vedere toate aceste considerente, Curtea reține că, în vederea eficientizării activității organelor judiciare și pentru asigurarea soluționării cu celeritate a cauzelor penale, legiuitorul a introdus, în structura procesului penal, între etapa urmăririi penale și cea a judecării, o etapă intermediară distinctă, ce are ca scop verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de procedură de către organele de urmărire penală, precum și verificarea competenței și a legalității sesizării instanței. Această nouă arhitectură a procesului penal are ca principal obiectiv excluderea ipotezelor în care, ulterior începerii judecării, dosarele penale să poată fi restituite procurorului pentru soluționarea unor chestiuni referitoare la actele realizate în cursul urmăririi penale. Pentru aceste motive, *dispozițiile Codului de procedură penală nu prevăd posibilitatea, după momentul începerii judecării, a unei reformări a conținutului încheierii pronunțate de către judecătorul de cameră preliminară sau a restituirii cauzei la parchet pentru unul dintre motivele prevăzute la art. 346 alin. (3) din Codul de procedură penală*.

59. Așa fiind, Curtea Constituțională asociază autoritatea de lucru judecat numai acelor hotărâri definitive care poartă asupra fondului cauzei. *Per a contrario*, Curtea Constituțională nu recunoaște efect de lucru judecat hotărârilor pronunțate în camera preliminară, în exercitarea atribuțiilor judecătorului de cameră preliminară, respectiv hotărârilor pronunțate în temeiul art. 346 și 347 din Codul de procedură penală. Tot jurisprudența Curții Constituționale relevată anterior consacră dreptul judecătorului de fond de a repune în discuție, în timpul procesului, aspecte de legalitate anterior stabilite, prin hotărârea pronunțată în camera preliminară, în temeiul art. 346 sau, după caz, al art. 347 din Codul de procedură penală, în măsura în care sunt aplicabile dispozițiile legii procesuale din materia nulităților. O asemenea repunere în discuție poate purta fie asupra hotărârii pronunțate în camera preliminară, chiar de către judecătorul de fond, în exercitarea funcției de judecător de cameră preliminară, fie asupra hotărârii pronunțate de judecătorul de cameră preliminară de la instanța superioară (sau, după caz, completul competent de la Înalta Curte de Casație și Justiție) — întrucât prin hotărârile Curții Constituționale nu se operează nicio distincție, ci se precizează, în mod expres, că posibilitatea invocării nulităților absolute sau relative, după distincțiile mai sus analizate, operează în tot cursul procesului.

60. Pentru argumentele mai sus expuse, Curtea reține că hotărârea pronunțată în procedura camerei preliminare, reglementată de art. 344—347 din Codul de procedură penală, nu are autoritate de lucru judecat decât în limitele stabilite de Curtea Constituțională, respectiv cât privește dispoziția de începere a judecării și imposibilitatea restituirii cauzei la procuror, adică legalitatea actului de sesizare (această din urmă interpretare a instanței constituționale este, de fapt, în acord cu dispozițiile art. 396 din Codul de procedură penală, în materia soluțiilor care pot fi pronunțate în faza de judecată și între care nu se regăsește restituirea cauzei la procuror).

61. Toate celelalte constatări ale judecătorului de cameră preliminară, care poartă asupra legalității administrării probelor și legalității efectuării actelor de urmărire penală, pot face obiectul rectificării în cadrul judecării în fond, în conformitate cu regulile aplicabile în materia nulităților, după distincțiile operate mai sus, și nu se bucură de autoritate de lucru judecat în fața instanței de fond sau de apel.

62. Având în vedere toate aceste considerente, incidența autorității de lucru judecat în cazul încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară nu este de natură a încălca drepturile fundamentale invocate de autorul excepției, respectiv dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, astfel cum acestea sunt prevăzute la art. 21 alin. (3) și art. 24 din Constituție și la art. 6 paragraful 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

63. Așa fiind, caracterul definitiv al încheierii prin care se dispune începerea judecării sau restituirea cauzei la parchet nu contravine, ci, dimpotrivă, dă eficiență celor statuate prin deciziile Curții Constituționale pronunțate cu privire la instituția camerei preliminare, motiv pentru care acest caracter este în acord cu prevederile art. 147 din Constituție.

64. Pentru aceste motive, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 425¹ alin. (1) și (7) din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

65. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, Curtea reține că acestea au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, prin Decizia nr. 215 din 12 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 3 iunie 2016, și Decizia nr. 116 din 10 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 564 din data de 29 iunie 2020, prin care Curtea a respins, ca neîntemeiate, excepțiile de neconstituționalitate invocate.

66. Prin Decizia nr. 215 din 12 aprilie 2016, în ceea ce privește critica referitoare la aspectul lipsei de claritate și previzibilitate, Curtea a reținut că dispozițiile art. 29 din Legea nr. 656/2002 stabilesc criterii obiective de apreciere a caracterului penal al operațiunilor săvârșite în legătură cu bunul sau sumele rezultate dintr-o anumită infracțiune. De altfel, instanța de contencios constituțional a reținut că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că norma legală trebuie să fie suficient de accesibilă și de previzibilă, astfel încât să permită cetățeanului să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea. Astfel, în Hotărârea din 25 august 1998, pronunțată în Cauza *Hertel împotriva Elveției*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că previzibilitatea legii nu trebuie neapărat să fie însoțită de certitudini absolute. S-a arătat, totodată, că certitudinea, chiar dacă este de dorit, este dublată uneori de o rigiditate excesivă, or, dreptul trebuie să știe să se adapteze schimbărilor de situație. S-a reținut, de asemenea, că există multe legi care se servesc, prin forța lucrurilor, de formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare depinde de practică, așa cum se întâmplă și în cazul judecătorului român. Și în Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza

Wingrove împotriva Regatului Unit, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că legea internă pertinentă care înglobează atât dreptul scris, cât și pe cel nescris trebuie să fie formulată cu o precizie suficientă pentru a permite persoanelor interesate, care pot apela la nevoie la sfatul unui specialist, să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Așa fiind, o lege care atribuie o putere de apreciere (cum este, în speță, cazul autorităților chemate să aplice legea) nu contravine, în principiu, acestei exigențe.

67. Prin Decizia nr. 116 din 10 martie 2020, paragrafele 22—28, Curtea a reținut că, prin Decizia nr. 418 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 19 iulie 2018, a constatat că dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002, în interpretarea dată prin Decizia nr. 16 din 8 iunie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în ceea ce privește subiectul activ al infracțiunii (pct. 2 din dispozitiv), sunt neconstituționale. S-a reținut, totodată, că, în soluția pronunțată prin Decizia nr. 16 din 8 iunie 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, atunci când a stabilit că subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi și subiect activ al infracțiunii din care provin bunurile, nu a distins între modalitățile normative alternative ale infracțiunii de spălare a banilor, prevăzute la art. 29 alin. (1) lit. a), b) și, respectiv, c) din Legea nr. 656/2002. Însă instanța de contencios constituțional, în cuprinsul Deciziei nr. 418 din 19 iunie 2018, paragraful 14, a făcut o *distincție referitoare la varianta normativă reglementată la art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 656/2002*, arătând că, în ipoteza săvârșirii faptelor de spălare a banilor și a infracțiunii din care aceștia provin de către același subiect activ, organele judiciare sunt chemate să aprecieze, în fiecare situație în parte, dacă infracțiunea de spălare a banilor este suficient de bine individualizată față de infracțiunea predicată și dacă se impune reținerea unui concurs de infracțiuni sau a unei infracțiuni unice.

68. Prin aceeași decizie, analizând dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 656/2002, Curtea Constituțională a reținut că *varianta normativă prevăzută la alin. (1) lit. a)* constă în fapte de schimbare sau transfer de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri ori în scopul ajutării persoanei care a săvârșit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei; *varianta normativă reglementată la alin. (1) lit. b)* constă în ascunderea ori disimularea adevăratei naturi a provenienței, a situării, a dispoziției, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestora, cunoscând că bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni; iar *varianta normativă prevăzută la alin. (1) lit. c)* din aceeași lege constă în dobândirea, depunerea sau folosirea de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni. Curtea a stabilit că primele două modalități normative, *reglementate la art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002*, *corespund scopului reglementării infracțiunilor de spălare a banilor, acela de combatere a acțiunilor de ascundere și disimulare a provenienței unor bunuri rezultate din săvârșirea de infracțiuni*, în timp ce modalitatea normativă prevăzută la art. 29 lit. c) din Legea nr. 656/2002, în interpretarea dată prin Decizia nr. 16 din 8 iunie 2016, pronunțată de instanța supremă, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, este neconstituțională în ceea ce privește subiectul activ al infracțiunii.

69. Cu referire la prevederile art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002, Curtea a constatat, astfel cum s-a reținut atât în Decizia nr. 16 din 8 iunie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, cât și în Decizia Curții

Constituționale nr. 418 din 19 iunie 2018, paragraful 21, că acestea reglementează o modalitate faptică de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, modalitate ce nu poate fi comisă de autorul infracțiunii din care provin bunurile, deoarece acesta nu se poate autofavoriza. Prin urmare, modalitatea normativă prevăzută la art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002, prin felul în care este reglementată, exclude, *de plano*, incriminarea „autospălării”, motiv pentru care nu încalcă principiul *ne bis in idem*. De asemenea, prin aceeași decizie, Curtea a mai reținut că dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002 sunt clare, precise și previzibile sub aspectul acțiunilor care constituie elementul material al infracțiunii de spălare a banilor, potrivit acestora elementul material al infracțiunii antereferte constând în schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni. Așa fiind, Curtea a constatat că prevederile art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002 sunt în acord cu dispozițiile constituționale ale art. 23 alin. (12) din Constituție și cu cele ale art. 7 din Convenție.

70. Referitor la dispozițiile art. 29 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 656/2002, Curtea a reținut că acestea reglementează o modalitate de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, al cărei element material constă în fapte de ascundere sau disimulare care, prin natura lor, nu pot fi decât subsecvente dobândirii bunurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni și, totodată, diferite de acțiunile sau inacțiunile care formează elementul material al infracțiunii predicat. Prin urmare, tragerea la răspundere penală a aceleiași persoane pentru comiterea infracțiunii predicat, dar și pentru săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor, în modalitatea prevăzută la art. 29 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 656/2002, nu presupune o încălcare a principiului *ne bis in idem*, neimplicând judecarea și pedepsirea subiectului activ al infracțiunii de spălare a banilor de două ori pentru aceeași faptă, ci, dimpotrivă, sancționarea acestuia pentru fapte

diferite, săvârșite la un anumit interval de timp, fapte care constituie elementul material al infracțiunii predicat și, respectiv, al celei de spălare a banilor. Având în vedere considerentele mai sus invocate, Curtea a constatat că interpretarea dată prevederilor art. 29 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 656/2002 prin Decizia nr. 16 din 8 iunie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care s-a hotărât, printre altele, că subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor poate fi și subiect activ al infracțiunii din care provin bunurile, este în acord cu dispozițiile art. 23 alin. (12) din Constituție și cu cele ale art. 7 din Convenție.

71. Mai mult, Curtea a reținut că noțiunile de „ascundere” și „disimulare” folosite în cuprinsul textului criticat, precum și sintagma care arată obiectul faptelor de ascundere sau disimulare, respectiv adevărata natură „a provenienței, a situării, a dispoziției, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestora”, sunt clare, precise și previzibile, norma de incriminare analizată fiind în acord cu exigențele ce rezultă din prevederile constituționale și convenționale referitoare la calitatea legii și la principiul legalității incriminării. În același sens, Curtea a reținut că, prin Decizia nr. 215 din 12 aprilie 2016, paragraful 20, a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002, constatând că textele criticate stabilesc criterii obiective de apreciere a caracterului penal al operațiunilor săvârșite în legătură cu bunul sau sumele rezultate dintr-o anumită infracțiune.

72. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția și considerentele care au fundamentat deciziile mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

73. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 425¹ alin. (1) și (7) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Bendei Ioan, de Societatea RCS&RDS — S.A. din București și de Serghei Bulgac în Dosarul nr. 31.983/3/2017 al Tribunalului București — Secția I penală.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Serghei Bulgac, de Bendei Ioan și de Societatea RCS&RDS — S.A. din București în Dosarul nr. 31.983/3/2017 al Tribunalului București — Secția I penală și constată că dispozițiile art. 346 alin. (1), (2) și (4¹), ale art. 347 alin. (3) teza finală din Codul de procedură penală, precum și ale art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 9 decembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind înscrierea unor bunuri imobile în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea în administrarea Agenției Române de Salvare a Vieții Omenești pe Mare Constanța, aflată în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, precum și modificarea valorilor de inventar ale bunurilor din domeniul public al statului, administrate de Agenția Română de Salvare a Vieții Omenești pe Mare Constanța, aflată în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, prevăzute în anexa nr. 16 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, ca urmare a reevaluării

Având în vedere prevederile art. 2 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 867 alin. (1) din Legea 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, și al art. 288 alin. (1) și art. 299 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă înscrierea unor bunuri imobile în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea lor în administrarea Agenției Române de Salvare a Vieții Omenești pe Mare Constanța, aflată în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, având datele de identificare și destinațiile prevăzute în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Se aprobă actualizarea valorilor de inventar și a datelor de identificare, după caz, pentru bunurile din domeniul

public al statului, ca urmare a reevaluării efectuate potrivit cerințelor legale, conform anexei nr. 2, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 3. — Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificările corespunzătoare ale anexei nr. 16 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin Mihai Grindeanu
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

DATELE DE IDENTIFICARE
ale bunurilor imobile care urmează să fie înscrise în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public
al statului și date în administrarea Agenției Române de Salvare a Vieții Omenești pe Mare — ARSVOM Constanța,
afiată în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii

Ordonator principal: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
 CUI = 13633330

Administrator: Agenția Română de Salvare a Vieții Omenești pe Mare — „ARSVOM” Constanța
 CUI = 16330145

Nr. crt.	Nr. MF	Codul de clasificare	Denumirea bunului	Descrierea tehnică	Anul dobândirii	Adresa	Vicinătăți	Valoarea de inventariere (în lei)
1	Se va atribui.	8.28.13	Bază de antrenament și instruire personal (corp A)	Suprafața construită 155 mp Suprafața desfășurată 440,79 mp P+2E Nr. cadastral 222953-C145	2014	Incintă port Constanța, dana 78, localitatea Constanța, județul Constanța	N — baza de antrenament și instruire personal (corp B) E — dana 78 S — dana 79 V — drum de acces dana 77 (teren CNAPM Constanța)	1.275.470
2	Se va atribui.	8.28.13	Bază de antrenament și instruire personal (corp B)	Suprafața construită 208 mp Suprafața desfășurată 701,33 mp P+2E Nr. cadastral 222953-C146	2014	Incintă port Constanța, dana 78, localitatea Constanța, județul Constanța	N — baza de antrenament și instruire personal (corp C) E — dana 78 S — baza de antrenament (corp A) V — drum de acces dana 77 (Teren CNAPM Constanța)	1.793.237
3	Se va atribui.	8.28.13	Bază de antrenament și instruire personal (corp C)	Suprafața construită 151 mp Suprafața desfășurată 486,23 mp P+2E Nr. cadastral 222953-C147	2014	Incintă port Constanța, dana 78, localitatea Constanța, județul Constanța	N — hală depozitare parter E — dana 78 S — baza de antrenament și instruire personal (corp B) V — drum de acces dana 77 (teren CNAPM Constanța)	1.189.430
4	Se va atribui.	8.28.04	Hală de depozitare parter	Suprafața construită 443 mp Suprafața desfășurată 443 mp Parter Nr. cadastral 222953-C148	2014	Incintă port Constanța, dana 78, localitatea Constanța, județul Constanța	N — hală depozitare parter E — dana 78 S — baza de antrenament și instruire personal (corp C) V — drum de acces dana 77 (teren CNAPM Constanța)	734.829
5	Se va atribui.	8.28.04	Hală de depozitare baraje antipoluare tip cortină	Suprafața construită 520 mp Suprafața desfășurată 520 mp Parter Nr. cadastral 222953-C149	2014	Incintă port Constanța, dana 78, localitatea Constanța, județul Constanța	N — hală decontaminare echipamente de depoluare E — dana 78 S — hală depozitare parter V — drum de acces dana 77 (teren CNAPM Constanța)	944.701

Nr. crt.	Nr. MF	Codul de clasificare	Denumirea bunului	Descrierea tehnică	Anul dobândirii	Adresa	Vecinătăți	Valoarea de inventariere (în lei)
6	Se va atribui.	8.28.04	Hală de decontaminare echipamente de depoluare	Suprafața construită 302 mp Suprafața desfășurată 302 mp Parter Nr. cadastral 222953-C150	2014	Incintă port Constanța, dana 78, localitatea Constanța, județul Constanța	N — dana 77 E — dana 78 S — hală depozitare baraje antipoluare tip cortină V — drum de acces dana 77 (teren CNAPM Constanța)	892.690
7	Se va atribui.	8.18.02	Fronturi de acostare ambarcațiuni de salvare și depoluare	Suprafața construită 1.583 mp Suprafața desfășurată 1.583 mp Nr. cadastral 255251-C1	2018	Incintă port Constanța, dana 79, localitatea Constanța, județul Constanța	N — teren CNAPM drum acces dana 79 E — bazin portuar S — bazin portuar V — teren CNAPM drum acces dana 79	13.131.775

ANEXA Nr.2

DATELE DE IDENTIFICARE

ale bunurilor din domeniul public al statului, administrate de Agenția Română de Salvare a Vieții Omenești pe Mare — ARSVOM Constanța, aflată în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, pentru care se actualizează datele de identificare și valoarea de inventar ca urmare a reevaluării

Ordonator principal: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Administrator: Agenția Română de Salvare a Vieții Omenești pe Mare — „ARSVOM” Constanța CUI = 13633330 CUI = 16330145

Nr. crt.	Nr. MF	Codul de clasificare	Denumirea bunului	Descrierea tehnică	Adresa	Vecinătăți	Valoarea de inventar (lei)
1	159766	8.18.03	Bazin natural și de protecție în spatele danei 79, pus în funcțiune în 2008	Suprafața 3.969 mp CF 255250	Incintă port Constanța, dana 78, localitatea Constanța, județul Constanța	N — teren CNAPM drum acces E — bazin portuar S — bazin portuar V — teren CNAPM drum acces	701.850
2	159765	8.18.06	Teritoriul câștigat asupra mării (umpluturi realizate la execuția danelor de petrol), pus în funcțiune în anul 2008	Suprafața 1.583 mp CF 255251	Incintă port Constanța, dana 78, localitatea Constanța, județul Constanța	N — teren CNAPM drum acces E — bazin portuar S — bazin portuar V — teren CNAPM drum acces	339.910

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013

Având în vedere prevederile art. 2 lit. d) și ale art. 28 din Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 755/2001, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 85 și 87 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 20 din Hotărârea Guvernului nr. 1.267/2010 privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor și brevetelor de turism, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.327/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Antreprenoriatului și Turismului,

ministrul antreprenoriatului și turismului emite următorul ordin:

Art. I. — Normele metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 și 353 bis din 14 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) *operator economic* — persoana fizică, persoana fizică autorizată, întreprinderea individuală sau familială, societatea sau altă persoană juridică constituită conform legii, care desfășoară activități de cazare, alimentație publică și alte servicii specifice în structuri de primire turistice ca proprietar și/sau administrator al acestora, respectiv societatea sau altă persoană juridică constituită conform legii, care desfășoară activități economice specifice agențiilor de turism;”

2. La articolul 4, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatele (11) și (12), cu următorul cuprins:

„(11) **Eliberare certificat de clasificare pentru persoane fizice** — în vederea eliberării certificatului de clasificare, operatorii economici persoane fizice proprietare de structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul apartamente și/sau camere de închiriat în locuințe familiale depun la sediul instituției publice centrale responsabile în domeniul turismului documentația cu următorul conținut:

a) cerere standardizată pentru obținerea certificatului de clasificare de către operatorii economici persoane fizice, conform modelului prevăzut în anexa nr. 31 la prezentele norme metodologice;

b) fișă standardizată privind încadrarea nominală a spațiilor de cazare pe categorii și tipuri, conform anexei nr. 4 la prezentele norme metodologice, după caz;

c) copia actului de identitate al persoanei fizice solicitante, proprietară a structurii de primire turistice;

d) acordul asociației de locatari/prorietari sau acordul proprietarilor cu care operatorul economic persoană fizică are pereți comuni, pe plan orizontal și vertical, din care să rezulte activitățile ce urmează a fi desfășurate în structura de primire turistică respectivă;

e) documentul din care să rezulte dreptul de proprietate asupra structurii de primire turistice, precum și adresa unității respective.

(12) Operatorii economici persoane fizice pot solicita clasificarea doar pentru un număr maxim de 7 camere încadrate la tipul de structură de primire turistică apartamente și/sau camere de închiriat în locuințe familiale proprietate personală, indiferent de numărul de locuințe în care sunt situate acestea.”

3. La articolul 13, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Operatorii economici proprietari și/sau administratori de structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare și/sau alimentație publică, clasificate, precum și agențiile de turism au obligația de a afișa, într-un mod vizibil, la intrarea în structura de primire turistică cu funcțiune de cazare și/sau alimentație publică/sediul agenției de turism logoul brandului turistic național.”

4. La articolul 58, după cel de-al treisprezecelea marcator se introduce un nou marcator, cu următorul cuprins:

„• Anexa nr. 31 — Cerere standardizată dată în temeiul prevederilor art. 4 alin. (1) din hotărâre, în cazul eliberării certificatelor de clasificare operatorilor economici persoane fizice;”

5. După anexa nr. 3 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 31, având cuprinsul prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul antreprenoriatului și turismului,
Constantin-Daniel Cadariu

